

RETSHJÆLPEN
FYN, VOLLSMOSE

Risingvej 132, Butik A05
5240 Odense NØ
Telefon: + 45 61 73 70 43
www.retshjaelpenfyn.dk
CVR: 35726802

FORMANDENS ÅRSBERETNING 2022

1. INDLEDNING

Retshjælpen Fyn aflægger hermed årsberetning for 2022. Der afgives tillige beretning til Civilstyrelsen om aktivitetsniveau, jf. tilskudsbekendtgørelsen (nr. 637 af 11. juni 2014), hvilket kan ses under punktet 'Rådgivningen i tal'.

Beretningsåret er det ottende hele år i Retshjælpens historie, som selvstændig forening.

2. BERETNINGÅRET KORT

Retshjælpen Fyn, Vollsrose afdeling, har i året 2022 haft åbent næsten alle hverdage, undtaget Grundlovsdag, juli måned (hvor der var sommerferielukket), samt mellem jul og nytår og helligdage i øvrigt. Derudover har retshjælpen været nødsaget til at holde lukket på nogle enkelte dage, grundet stor mangel på juridiske rådgivere, som blandt andet skyldes at et stort antal jurastuderende har valgt praktik job ved styrelser og advokatkontorer, hvor de aflønnes, hvilket har medført en sværere rekruttering samt fastholdelse af rådgiverne.

Åbningstiden har været fra kl. 13-16, dog torsdag fra kl. 14-17.

Svendborg-afdelingen i Byparken har haft åbent tre dage om ugen – tirsdag, onsdag og torsdag kl. 14-17.

I løbet af foråret 2022 fik Retshjælpen Fyn en ny daglig leder, Lektor Cand.jur. Ph.d. Bassah Khalaf, og i denne sammenhæng stoppede Cand.jur. Jørgen Peter Holst Christensen, i sin stilling som daglig leder. Han har stået, og står stadig til rådighed for retshjælpen, hvilket kun er en stor fordel for Retshjælpen Fyn.

Som led i denne ændring blev der afholdt en tiltrædelses- og fratrædelsesreception for Bassah Khalaf og Jørgen Peter Holst Christensen.

Retshjælpen Fyn fik i 2022 ny formand, Cand.jur. Leif Hansen, godkendt på generalforsamlingen den 10. maj 2022. Civilstyrelsen er blevet orienteret om dette i skrivelse af d. 14/06-2022. Tidligere formand Søren Dollerup overgik til menigt medlem af bestyrelsen.

Retshjælpens samarbejde med SDU og AAU-universitet fortsatte i 2022 med yderligere interview af borgere og deres juridiske udfordringer i forhold til genhusningsplanen i Vollsmose, herunder at se på nye modeller til gratis retshjælp til udsatte borgere.

Ligeledes er projektgenhusning fortsat i 2022 med uvildig gratis juridisk vejledning til borgere der berøres af genhusningsplanerne, der er ekstern finansieret af Odense Kommune, jfr. pkt. 4.

Tiltagene i ovennævnte er yderligere blevet udbygget via en bevilling fra Dreyers Fond til udgående og opsøgende retshjælp bl.a. via netværksarbejder.

Siden august 2022 har projekt Udgående Retshjælp været fysisk til stede i en vagt af 3 timer ugentlig i den FRI rådgivnings lokaler.

Det blev besluttet i året løb af nedlægge støtteforeningen til Retshjælpen, *Retshjælpen Fyns Venner*. Støtteforeningens formål var at yde støtte til Retshjælpen Fyn og optimere vilkårene for at yde gratis juridisk bistand til mindre bemidlede borgere uanset deres bopæl, medvirke til at sikre borgernes rettigheder, samt hjælpe med at fastholde Retshjælpen Fyns frivillige jurastuderende. Da Retshjælpen har modtaget midler fra Civilstyrelsen til aflønning af de frivillige rådgivere i Svendborg, samt at der nu undersøges hvilke andre muligheder der er for aflønning af rådgiverne, fandtes det ikke nødvendigt at have støtteforeningen ved siden af, da meget af dens arbejde er sløjftet ind under Retshjælpen og dennes bestyrelse.

Cand.scient.pol. Erik Knudsen, tidligere formand ved støtteforeningen, er nu indtrådt som medlem i Retshjælpen Fyns bestyrelse.

Dagligleder Bassah Khalaf går på barselsorlov pr. 1. december 2022, og pr. 13. februar 2023 tiltræder Adjunkt Cand.jur. Ph.d. Lisa Hjerrild, som vikar for dagligleder Bassah Khalaf.

Godkendt af bestyrelsen d. 8. november 2022.

Bassah Khalaf og Jørgen Peter Holst Christensen dækker de ledelsesmæssige opgaver indtil Lisa Hjerrild tiltræder.

Bestyrelsen ønsker i 2023 fortsat at søge om midler til aflønning og fastholdelse af de frivillige jurastuderende rådgivere, både til de jurastuderende i Svendborg afdelingen men også til de frivillige jurastuderende i Odense afdelingen, uagtet at SDU ligger i Odense, eftersom dette har stor betydning for rekruttering og fastholdelse af studerende.

3. ORGANISATION

Retshjælpen er en frivillig forening oprettet i maj 2014. Retshjælpen Fyns vedtægter er tilgængelige på retshjælpens hjemmeside: <https://www.retshjaelpenfyn.dk/>

3.1 BESTYRELSEN

Bestyrelsen udgør Retshjælpens øverste ledelse. Ved beretningsårets afslutning havde bestyrelsen følgende sammensætning og konstituering:

- Formand: Cand.jur. Leif Hansen, tidligere administrerende direktør ved Odense Kommune
- Næstformand: Finn Boye, tidligere socialchef i Svendborg Kommune
- Revisor: Alice Rasmussen, tidl. Studierektor med ansvar for socialrådgiveruddannelsen ved UCL mm.
- Søren Dollerup, Udviklingsdirektør Dan Mark Ejendomme Udvikling A/S
- Cand.scient.pol. Erik Knudsen, tidligere direktør for UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole

Bestyrelsen valgte enstemmigt på møde af 08/11-2022, at godkende Erik Knudsen indtræden i bestyrelsen pr. 08/11-2022.

Bestyrelsen har i beretningsåret afholdt 4 bestyrelsesmøder, og en generalforsamling. Bestyrelsesarbejdet er ikke honoreret. Retshjælpen Fyn har en arbejdende bestyrelse, som deltager aktivt med inspiration til hvorledes dagligdagens udfordringer, med at fastholde de jurastuderende og sikre kvalificeret juridisk rådgivning, samt kontinuitet med den manglende aflønning der medfører stort skift af frivillige.

4. ØKONOMI

Retshjælpen Fyns økonomi er udelukkende baseret på tilskud.

Tilskuddet kommer fra statens retshjælpspulje efter retsplejelovens § 324, formidlet af Civilstyrelsen.

En samlet bevilling i 2022 på i alt kr. 764.850, inklusive aktivitetsmidler og udligningstilskud. Retshjælpen Fyns indtægter har, samlet set, i beretningsåret været nok til at dække retshjælpens udgifter.

Det endelige reviderede regnskab for 2022 vedlægges nærværende beretning.

Der aflægges selvstændigt revideret regnskab for tilskuddet fra Odense Kommune, som startede d. 1/10-2021, givet i forbindelse med hele genhusningsplanen i Vollsmose.

Bevillingen på kr. 150.000 gives årligt, og løber i 4 år.

Ligeledes aflægges der særskilt revideret regnskab for bevillingen fra Dreyers Fond på kr. 90.000, til Udgående Retshjælp, løbende fra 1. marts 2022 til 28. februar 2023.

Bestyrelsen har således ansvaret for:

- Anvendelse af bevillingen fra Civilstyrelsen (det almindelige retshjælpsarbejde)
- Anvendelse af bevillingen fra Odense Kommune (Projekt genhusning)
- Anvendelse af bevillingen fra Dreyers Fond (udvikling af retshjælpsmodeller)

Der aflægges som nævnt særskilt regnskab for de 3 bevillinger, der "lever hver deres liv".

Retshjælpen Fyns samlede budget for 2022 er overholdt, hvilket regnskabstallene for 2022 viser.

5. FACILITETER

Retshjælpen Fyns Odense afdeling har et kontor beliggende i Vollsmose Torv, det tidligere Center Øst, og har derudover kontorlokaler i Svendborg Byparken for Svendborg afdelingen.

Kontoret i Vollsmose er indrettet med to samtalerum, og et "vente" område, samt et stort konferencebord, hvor rådgiverne sidder og arbejder med deres sager. Her foregår vidensdelingen og den juridiske sparring. Yderligere har vi en kælder med arkivskabe.

Bestyrelsen er i 2022, gået i gang med at undersøge mulighederne for nye og større lokaler til retshjælpen.

Lokalerne i Svendborg er blevet indrettet med arkivskabe, og vi har derfor mulighed for at sagsbehandle efter GDPR. Vi har adgang til to mødelokaler, samt et kontor, der ikke bruges til klientsamtaler.

Journal- og statistikprogrammet virker efter hensigten. Dog med visse mangler omkring mail til alle rådgiverne hvorfra der kan sendes krypteret til borgerne. Prisen for at alle har denne adgang vil blive for kostbar i forhold til Retshjælpen Fyns årlige budget, og vil kræve særskilt bevilling.

6. DAGLIGDAGEN

Retshjælpens Odense afdeling i Vollsmose har åbningstid i 3 timer alle hverdage, fra 13-16, dog torsdag fra 14-17. I afdelingen i Svendborg i Byparken er der åbent tre dage om ugen, 3 timer ad gangen, fra kl. 14-17, tirsdag, onsdag og torsdag. Der er lukket mellem jul og nytår, samt helligdage. Der er derudover sommerferielukket i juli måned.

I ferielukningsperioder ekspederes løbende sager som hidtil, men der tages som udgangspunkt ikke nye sager ind. Telefonerne er lukket, man kan derfor kontakte rådgiver på igangværende sag over dennes e-mail. Vi kan ligeledes kontaktes over brevkassen.

En vagt i Vollsmose er typisk besat af to-tre frivillige jurastuderende, samt den daglige leder, eller stedfortræder for daglig leder, der agerer bagstopper og sparringspartner for rådgiverne, samt foretager supervisionen og kvalitetssikrer rådgivningen i øvrigt.

I Svendborg er der en til to frivillige jurastuderende og en ledelsesrepræsentant på vagt ad gangen.

Udgangspunktet er, at klienterne møder op i åbningstiden og venter på, at der bliver en ledig rådgiver.

Det prioriteres at en klient har samme rådgiver til at dække alle klientens eventuelle sager.

Selve sagsbehandlingen starter typisk med at klienten redegør for deres problemstilling, hvorefter rådgiveren tager stilling til, i samråd med den daglige leder eller stedfortræder, om det er en sag Retshjælpen kan yde bistand i, samt hvilke skridt der kan og skal tages i det videre forløb.

Der bliver, én gang månedligt, holdt fællesmøder, hvor der gives generel information om hverdagen og andres sager. Derudover afholdes der så vidt muligt faglige oplæg til de månedlige møder, enten af eksperter fra SDU, færdiguddannede jurister, eller daglig leder. Derudover afholdes der løbende oplæg fra administrativ medarbejder, om brug af administrative systemer.

På månedlig basis laves der sagsudtræk, hvorefter den enkelte rådgivers aktive sager gennemgås med den daglig leder, for at sikre fremdrift og kvalitetssikre sagsbehandlingen.

7. KLIENTERNE

Vi har i Retshjælpen ingen geografisk begrænsning ift. hvem vi hjælper, hvilket også afspejles i henvendelserne, der kommer fra flere dele af landet – samt enkelte udenlandske.

Qua vores journaliserings- og statistikmateriale er det muligt bedre at afgrænse fra hvilket geografisk område klienterne kommer fra. Vedlagte grafik i bilagene giver et godt billede heraf. Yderligere er det muligt at se demografiske oplysninger om klienterne i statistikmaterialet. For yderligere statistik, se under 'Rådgivningen i tal'.

Retshjælpen er fortsat sprogligt udfordret og bruger derfor tolke, hvilket gør sagsbehandlingen mere kompleks. Det er dog klienternes ansvar, at sørge for en tolk, såfremt der er sprogvanskeligheder.

8. RÅDGIVNINGEN

Man kan kontakte Retshjælpen på flere måder – hvorfor rådgivning også gives forskelligt.

Hovedparten af vores henvendelser er normalt personlige, og sker ved at klienterne kommer ind på vores kontorer i åbningstiden.

Vores telefon er åben i samme tidsrum som kontoret, og her svares på juridiske problemstillinger på retshjælpstrin 1, i det omfang det er muligt. Drejer det sig om mere omfattende juridiske problemstillinger, anmodes klienterne om at fremsende relevant sagsmateriale, og hvorefter de ringes de op, eller der aftales et møde fysisk eller over teams for at aftale videre sagsforløb.

Endelig kan man kontakte os via vores mail eller kontaktformularen på vores hjemmeside, også kaldet vores brevkasse. Her vil det typisk være muligt at kunne yde den nødvendige rådgivning skriftligt. Den administrative medarbejder deler ud af de skriftlige henvendelser til rådgiverne, med henblik på besvarelse. Uddelingen sker som udgangspunkt efter hvem der er på vagt pågældende dag, for at der sker hurtig sagsbehandling.

Retshjælpen yder retshjælp på alle retshjælpstrin, dvs. at vi både giver mundtlig "her og nu rådgivning", men vi undersøger forskellige juridiske forespørgsler. Derudover foretager vi decideret sagsbehandling. Endvidere agerer vi også som partsrepræsentant, i de sager hvor vi vurderer, at det giver mening. Endeligt deltager vi også i fogedsager og ved småsager (sager med sagsværdi af maks DKK 50.000) i Civilretten.

Registreringen af de forskellige sager sker løbende i journal- og statistikprogrammet, som sagerne udvikler sig. Den enkelte rådgiver har her ansvaret for at registrerer sagerne korrekt, og at der følges op på sagerne, og at fristerne overholdes.

9. RÅDGIVNINGEN I TAL

Som grundlag for ansøgningen om tilskud ved Civilstyrelsen for 2022, havde vi budgetteret med følgende antal rådgivninger for driftsåret 2022, og har sammenlignet med antallet af faktiske henvendelser og sager for Retshjælpen Fyn for 2022 giver følgende resultat:

Registrerede henvendelser i 2022:

	Budget	Faktiske
Trin 1: alle henvendelser:	1500	1353
Trin 2: sager:	200	368
Trin 3 og 4 sager:	280	359

Konklusion: Samlet set har Retshjælpen Fyn nået de budgetterede måltal.

Dog et mindre fald i antallet af henvendelser, som kan tilskrives lidt færre åbningsdage, på grund af vanskeligheder med at fastholde de jurastuderende.

Til gengæld er antallet af henvendelser, der bliver til sager vokset, samtidig med at antallet af komplekse sager er steget.

Henvendelses mønstret er fortsat med en overvægt på personlige henvendelser.

Ligeledes er antallet af henvendelser i Odense afdelingen fra postnr. 5240 Vollsmose ca 35% af alle henvendelser, grundet beliggende heden, sammenholdt med at der bor mange udsatte borgere.

Baseret på ovenstående henvendelsestal- og procenter, må det vurderes at være fokus på udlænderret, lejeret, socialret, familieret og aftaleret.

10. PERSONALE

I retshjælpen har der i aktivitetsåret 2022 været ansat følgende personaletyper: Daglig leder (cand.jur.), administrativ medarbejder (stud.jur.), juridiske rådgivere (cand.jur. samt stud.jur.).

Når juridiske rådgivere stopper i retshjælpen, er det oftest fordi de har fået et studiejob hvori de aflønnes, eller fordi de har fået job som cand.jur., efter endt studie.

Ved beretningsårets start var der 22 rådgivere ansat, og ved årets slutning havde vi 13 juridiske rådgivere. Der har i løbet af året været stor udskiftning i rådgiverne, hvilket har haft en stor indvirkning på vagtplanlægningen af dagligdagen

For personalet i Svendborgs vedkommende, har Retshjælpen afholdt deres udgifter i forbindelse med transport, gennem kørselstakst fraregnet 12 km pr. tur, hvis de ikke bor i Svendborg og har over 24 km transport. Dette blev ændret i august måned, idet rådgiverne i Svendborg via Civilstyrelsens bevilling til løn for Svendborg rådgiverne til fastholdelse, betød at det skattemæssigt blev mulighed for at få kørselsfradrag.

Retshjælpen Fyn oplever en stor udfordring i forhold til rekruttering og fastholdelse af frivillige jurastuderende, både til Odense afdelingen i Vollsmose og Svendborg afdelingen i Byparken. Derfor arbejder bestyrelsen på at finde løsninger på fastholdelsen af de ansatte og rekruttering af nye, samt at undersøge mulighederne for at få midler til aflønning af de studerende.

11. UDDANNELSE OG TILBUD TIL RÅDGIVERNE

Vi forsøger at uddanne rådgiverne, og styrke dem i deres tid her i Retshjælpen.

Målet er både at give de frivillige et bredere kendskab, samt at få indblik i hvordan juraen anvendes i den virkelige verden, herunder mødet med forskellige klienttyper.

Der har været holdt oplæg af:

- Professor Jakob Juul-Sandberg (i samarbejde med De Jurastuderendes Retshjælp (SDU)), om lejeret.
- Lektor Cand.jur. Ph.d. Bassah Khalaf, om udlændingeret.
- Cand.jur. og advokat Niclas Turan Kandemir, om civilproces.
- Cand.soc. og Adjunkt Nora Elmatari, om æresrelaterede konflikter og socialkontrol.
- Stud.jur. Nanna Kiel og Iman Ameri, generelt om journalisering og sagsbehandling.

Udover disse oplæg, er der gennem Bassah Khalafs tilknytning til SDU blevet skabt forbindelse og samarbejde til eksperter på flere retsområder, som nu står til rådighed for retshjælpens juridiske rådgivere, ved særligt komplekse sager.

12. UADVENDTE AKTIVITETER

I beretningsåret har der været adskillige udadvendte aktiviteter, bl.a. har der været afholdt et møde med Odense Kommunes beskæftigelsesafdeling, hvor nye tiltag i beskæftigelsesområdet var temaet, nærmere "Genhusningsudfordringer i beskæftigelsesforvaltningen".

Der har også været afholdt et møde med Odense Kommunes sekretariat omkring implementering af Vollsmose planen.

Der har været afholdt to møder med Svendborg Kommunes beskæftigelsesafdelingen og socialafdeling, hvor temaet var komplicerede borgersager samt psykiatriområdet og behandlingen af borgere med psykiatriske lidelser.

Derudover har der været afholdt et møde med Forsorgshjemmet i Svendborg med henblik på opstart af online rådgivning via Teams.

Sidst har der været afholdt et møde med Boligorganisationen FAB, om gensidig udveksling af erfaringer i forbindelse med genhusning.

Retshjælpen Fyn fortsætter samarbejdet med Juridisk Fakultet SDU, ved professor Ole Hammerslev og lektor Annette Olsen fra AAU, omkring udvikling af retshjælpsordninger.

13. FONDSANSØGNINGER

Der var blevet ansøgt om midler til fortsat at udøve udgående og opsøgende retshjælp ved Albani Fonden. Retshjælpen fik desværre i december 2022 afslag på deres ansøgning.

Derudover blev der også sendt en ansøgning til META Data, til brug af IT og anden teknologi til de udsatte grupper. Der forventes en afgørelse på ansøgningen i marts 2023.

14. EFTERSKRIFT

Det er Retshjælpen Fyns opfattelse, at der fortsat er brug for os, især på retsområder som udlændingeret, familieret, lejeret, småsager og socialret. Vores klienter giver udtryk for, at de offentlige instanser er svære at komme i kontakt med, sagsbehandlingstiderne er meget lange, de føler sig ikke altid lyttet til og respekteret, de føler sig ikke vejledt, og man bevæger sig ikke ud til klienterne i deres komfortzone.

Det bemærkes, at såvel Odense og Svendborg Kommune har taget disse borgerudsagn til sig og arbejder med at forbedre deres relation til de svagere borgere.

GODKENDT AF BESTYRELSEN D. 7. FEBRUAR 2023

LEIF HANSEN, FORMAND

ALICE RASMUSSEN, INTERN REVISOR

FINN BOYE NIELSEN

SØREN DOLLERUP

ERIK KNUDSEN